

Sa stavom

29.10.2021. 18:30:17 - Lidija Čulo

TKO ĆE BRANITI NAS? SOCIJALNI RADNICI, TIHI ČUVARI DRUŠTVA

Tko će braniti nas? Socijalni radnici, tihi čuvari društva (peti dio)

(Foto: Rosie Sun / Unsplash)

Ovo je posljednji u seriji od pet tekstova "Tko će braniti nas? Socijalni radnici, tihi čuvari društva", a bavi odnosom medija i profesije socijalnog rada. Socijalni radnici tihi su nosioci društva koji u nastojanjima da poprave njegove pukotine svaki dan izlažu svoju sigurnost i psihofizičko zdravlje. Zanimanje socijalnog radnika je i zanimanje bez glasnogovornika. Odluke CZSS-a i intervencije socijalnih radnika na terenu često su medijski popraćene i izazivaju negativne komentare publike, no oni se ne mogu "braniti" jer su vezani profesionalnom tajnom koja im ne dopušta iznošenje informacija o slučaju kojim se bave. Zbog toga su prikazi intervencija prilično jednostrani, a u kombinaciji s općim padom javnog povjerenja u institucije rezultiraju stereotipnim predodžbama o socijalnim radnicima kao "uhljebima", "otimačima djece" i onih koji "reagiraju prekasno", te u konačnici padom interesa za zanimanjem socijalnog radnika kojih ionako nedostaje.

"Ne shvaćaju da štete vlastitoj djeci"

"Ne znamo gdje se naši kolege uopće zapošljavaju. Nešto se u sustavu promijenilo, ne možemo ni zamjenu pronaći", ističe Mateja. "Mislim da radije biraju druga zanimanja." Ovako socijalni radnici odgovaraju na pitanje o interesu za njihov posao.

Teško je reći koliko su na odabir drugih zanimanja utjecali natpisi u medijima i želja da se danas sutra izbjegnu situacije poput onih u koje su dolazili ispitanici: povlačenje njihovih imena po društvenim mrežama, javne prozivke, napadi na radnim mjestima, pa čak i potencijalno ugrožavanje života. No, nije zanemariva stavka, naročito ako se uzme u obzir da se kraj svih navedenih (ne)juvjeta posla ovakav rizik naprosto – ne isplati.

Ovo pitanje nije nešto što muči samo radnike u Hrvatskoj. Štoviše, o "lošem medijskom tretmanu profesije" pisala je Meryl Aldridge sa Sveučilišta u Nottinghamu, u članku pod nazivom: "[Socijalni rad i mediji: Beznadni slučaj?](#)". U njemu je istaknula kako mediji preferiraju katastrofičan sadržaj, dok o pozitivnim aspektima rada centara za socijalnu skrb izvještavaju uglavnom manji, lokalni mediji.

Stanfield i Beddoe u članku "[Socijalni rad i mediji: Kolaborativni izazov](#)" također ističu kako su istraživanja u Ujedinjenom Kraljevstvu i na Novom Zelandu pokazala da mediji preferiraju negativan sadržaj te da se ono negativno odražava ne samo na sliku koju ima javnost, već i socijalni radnici sami o sebi – koliko god njihove namjere bile humanitarne i iskrene. Upitno je koliko izvještavanje pod geslom demokracije i borbe za prava potlačenih dovodi do bolje usluge. Naprotiv, čini se da pridonosi klimi straha, nepovjerenja u institucije i svaljivanja krivnje, a uz to krši prava korisnika centra i maloljetnika na privatnost i dostojanstvo.

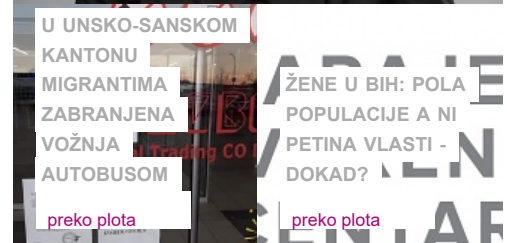
PROBUDI JEDNAKOST:
UKLJUČI SE U TJEDNE
JEDNAKOSTI!

javljanje s terena

'KLASNA NEJEDNAKOST
PRVO JE MJESTO KOJE
MORAMO POPRAVITI
AKO ŽELIMO SRETNJA
DJETINJSTVA'

razgovor

U UNSKO-SANSKOM
KANTONU
MIGRANTIMA
ZABRANJENA
VOŽNJA
AUTOBUSOM

preko plota

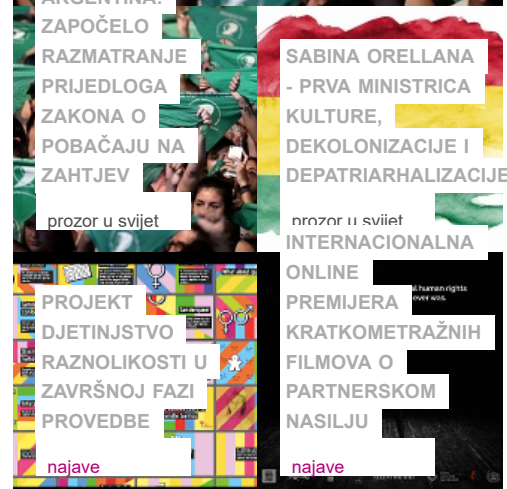

POVIJESNI TRENUTAK
ZA
ARGENTINU: KONAČNO
LEGALAN POBAČAJ

prozor u svijet

ARGENTINA:
ZAPOČELO
RAZMATRANJE
PRIJEDLOGA
ZAKONA O
POBAČAJU NA
ZAHTJEV

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

prozor u svijet

TAGOVI

hrvatska svijet regija politika rodna
ravnopravnost nasilje LGBTIQ rad mediji
izbori eu ljudska prava feminizam
socijalna pravda civilno društvo kultura

Teoretičari poput [Beckforda i Clevelanda](#) su medijsko demoniziranje socijalnih radnika stavili i u kontekst ekonomskih promjena 1970-ih kada je sve "državno" povezivano sa sporošću, autoritarnošću, birokracijom i neučinkovitošću. Isto tako, nova desnica je napadala socijalne radnike zbog interveniranja u obitelji, smatrajući to narušavanjem roditeljskih prava pod izlikom altruizma i skrbi za ranjive skupine.

Istraživanje provedeno na tisuću socijalnih radnika u Ujedinjenom Kraljevstvu pokazalo je kako čak 9 od 10 njih smatra da medijsko izvještavanje okreće javnost protiv njih, a 8 od 10 ističe kako to povratno pojačava nepovjerenje njihovih klijenata prema njima. "Sve što dobro napravimo je nebitno. Medije zanimaju samo loše vijesti i skandali" – tako su sročili analizu sadržaja.

Neki od socijalnih radnika s kojima sam razgovarala istaknuli su kako su im klijenti znali prijetiti obraćanjem medijima. Kao što je već spomenuto u prijašnjim dijelovima ovog serijala, nitko od njih ne smatra da u sustavu nema grešaka – no isto tako, treba razumjeti da se u konfliktnim razvodima i "borbama" za skrbništvo uvijek jedna strana osjeća više oštećena, pa pribjegava ovakvim metodama, nanoseći štetu djeci i sebi.

"Ne shvaćaju da iznose vlastito prljavo rublje u javnost, štete vlastitoj djeci, i u konačnici – neće natjerati centar da promjeni odluku", tvrdi Boris.

Međutim, nekad im to i uspije. Irena je navela jedan takav primjer, gdje je revoltirani roditelj digao hajku, pozvao novinare i organizirao prosvjed jer je donijeta odluka o izuzeću djece. Na kraju je dijete ostalo s roditeljem, iako je on imao teške psihičke smetnje, a djeca nisu pokazivala napredak.

"Mediji će rado plasirati dramatične priče jer vole senzacionalizam i jer su to sočne teme o kojima mogu pisati bar mjesec dana", smatra Boris. "Da je novinarima zaista stalo, surađivali bi s centrima, educirali se o načinima na koje se može izvještavati da se ne stvara dodatna šteta... Često ne poznaju rad centra ni terminologiju, puno puta krivo prenesu informacije i time samo dodatno narušavaju sliku cijelog sustava. Potrebno je uspostaviti suradnju između medija i centara tj. ministarstva i sustava socijalne skrbi, ali njima se više isplati pitati publiku na društvenim mrežama "Tko je tu bio kriv?" i indirektno poticati mržnju i nasilje prema socijalnim radnicima i djelatnicima centra.

Oni govore o našoj struci, a sami ne poštuju pravila svoje struke. To je neodgovorno ponašanje – nisu to članci o tome što je Elon Musk jeo za doručak, ovdje se radi o ljudima. Nitko ne razmišlja što će djeca o kojoj pišu jednog dana kad odrastu čitati o sebi na internetu u obliku drama i naslova "otkrili smo ovo" i "otkrili smo ono". Ako nam je već stalo do tih ljudi, onda valjda trebamo imati suradnju, senzibilizirati javnost, promicati dobre priče i ideje."

"Sami smo sebi najveći neprijatelji"

Jedno od ponuđenih rješenja u akademskim raspravama i istraživanjima odnosa medija i struke jest medijska edukacija socijalnih radnika te poticanje istih na preuzimanje odgovornosti za način na koji su prezentirani u javnosti. Pa, jesu li situaciji doprinijeli i sami socijalni radnici?

Izuzev par manjih prosvjeda, ne čujemo ih u medijima i javnosti. Zašto šute? Mateja i sama priznaje kako smatra da su socijalni radnici "mekani" što se tiče zauzimanja za sebe i struku. Prisjeća se prosvjeda nakon napada u Đakovu, no kako kaže - i to je bilo tek nakon što se tragedija već dogodila. A nakon toga opet ništa.

"Sami smo sebi najveći neprijatelji", smatra Dario. "Nekad sam ljut, razočaran, pa čak i posramljen što sve vidim i čujem. Toliko smo ponizni, šutimo... Da bismo promijenili sliku u javnosti, treba puno truda i vremena."

Razloga za nezadovoljstvo ima mnogo više od samo loše slike u javnosti. Loši uvjeti rada, zakoni koji vežu ruke, male plaće, preopterećenost... A opet, ni o tome ne čujemo od njih samih.

"Nisam nikad čula da se netko žali na plaću, iako daleko od toga da mi mislimo da zaslužujemo više za rad koji radimo", potvrđuje Tena. "Radit ćemo bilo što, samo da znamo da će netko stati iza naše struke i da možemo reći: mi smo za to školovani, mi s razlogom radimo ovaj posao. Ljudi o našoj struci ne znaju dovoljno, no premda mi ne smijemo govoriti o detaljima slučajeva u javnosti, smijemo govoriti o struci - otprilike što radimo, pojasniti naše ovlasti. To bi trebalo ići iz ministarstva tj. njihovog glasnogovornika. Pretpostavljam da ga možda fiktivno imamo. Svaka čast komori, ali to nije dovoljno. A i mi smo takva struka da šutimo, ne znam što s nama ne valja. Mislim da smo za puno toga i sami krivi."

Oni koji su na putu da postanu socijalni radnici možda još nisu svjesni realnosti toga posla. Barem to nisu bili ispitanici kada su i sami bili na studiju. Koja je bila njihova motivacija?

Priznaju kako su na početku studija imali drugačiju sliku toga što znači biti socijalni radnik. "Ja sam naivno mislila da je to jedno od najomiljenijih zanimanja", smije se Mateja i nastavlja "a sada vidim da nije."

"Svi smo krenuli na faks donkijehovski, da bismo se pred kraj, s prvim zaposlenjem, osjećali više kao Sancho Panza", dodaje Dario. Isto potvrđuje i Tena koja radi u CZSS-u na Jadranu: "Moji kolege i ja smo na početku studija imali apsolutno drugačiju sliku toga što to jest. Mislili smo da ćemo biti dragi, divni ljudi koji će pomagati drugima. No eto, ja osobno nisam znala kako funkcionira sustav, što znači centar... Malo su mi se razbile iluzije."

Snježana je blizu mirovine i nakon što je cijeli život provela radeći u "socijalu", predlaže konkretno rješenje: "Naš faks je sada fantastičan. Mladi ljudi izlaze s izvrsnim znanjem, znaju zakon puno bolje od nas, bolje poznaju tehnologiju... No, nemaju iskustva. Mislim da bismo mi koji smo stariji od 60 trebali mentorirati mlađe kolege. To bi trebao biti naš posao, da ih naučimo razgovarati sa strankama, pridobiti ih na suradnju, komunicirati na van..."

aktivizam rod i klasa nasilje prema ženama rodno uvjetovano nasilje feministkinja feministkinje noćni marš ženska prava ravnopravnost spolova

STUP SRAMA

Dislike
(20)

"**Vas je osobno vaš partner istukao. Razmišljajte vi o svom društvu, a ne o našem društvu**"

*Ante Sanader, potpredsjednik Sabora i zastupnik HDZ-a, Domagoju Hajdukoviću
25. 11. 2020.*

Dislike
(26)

"**Gospođo Benčić, ja se zahvaljujem na vašem pitanju, no još jednom ću vas podsjetiti i tako će biti svaki put kad budemo razgovarali, da vam taj histerični aktivizam koji pokazujete svaki put kad postavljate pitanja neće proći**"

Tomislav Čorić, ministar gospodarstva i održivog razvoja Vlade RH, 25. 11. 2020.

IZ DRUGIH MEDIJA

H-alter

Počine PSSST! Festival
nijemog filma 14:18:03

HDZ-ove švicarske puhaljke
11:06:03

Javni dijalog o akademskom obrazovanju novinara
VII. 10:18:02

Svjetska koalicija poziva vlade na COP26 da
povećaju razinu bicikliranja prije 1 dan

Servisni portal za prijavu komunalnih problema
dostupan online prije 1 dan

Kućni dizajner svjetskog formata prije 1 dan

Kreće Jesenski eko-seminar Zelene akcije prije 1 dan

Vlada zelenih promjenica prije 1 dan

CroL

kulturpunkt.hr

vox feminae

muf

Agencija za elektroničke medije
Agency for Electronic Media

Da nije sve tako crno kako se prikazuje, Snježana dokazuje prisjećajući se nekih lijepih primjera. Podsjetnik je to na razlog zbog kojeg se odlučila za posao socijalnog radnika i kojeg bi, kako kaže, uvijek ispočetka ponovno odabrala.

"Imali smo obitelj s dvoje sinova. Bili su međusobno u dobrom kontaktu, ali roditelji nisu imali sredstava ni kapaciteta brinuti o djeci. Tripud su završili pred sudom. Dečki su otišli u stambenu zajednicu. Redovno se viđaju, sve funkcionira, ali je dijete u pedagoškoj strukturi gdje će dobiti obrazovanje, netko će ga učiti, podučiti, jer njegovi roditelji nažalost ne znaju i ne mogu", preporučava.

Ističe kako je puno lakše kada su roditelji sami toga svjesni i kada surađuju za dobrobit djece. "Imali smo i duševno bolesnu majku koja se stvarno fantastično stabilizirala, redovna je na terapiji, odlično surađujemo već nekoliko godina, o djetetu dobro brine... S vremena na vrijeme izbije neka nova situacija koja ju baci u stres, npr. sada je to rješavanje stambenog pitanja, ali onda se opet angažiramo."

Imala je priliku raditi u manjem CZSS-u izvan Zagreba. Nisu imali ništa od preventivnih programa, a ona je dovela Plavi telefon koji je napravio edukacije za mladež i roditelje. "Ta zajednica je vapila za preventivnim programima i nije imala kadar. Znači, samo im je netko trebao ponuditi i pokazati."

Nitko od njih ne očekuje zahvale niti ovacije za obavljanje svog posla. Pa ipak, svatko od nas voli vidjeti plodove svoga rada. A kada je u pitanju rad s teškim životnim problemima i sudbinama, lijep je osjećaj znati da si nekome pomogao.

Dario se prisjeća djevojke s kojom je radio i koja u početku nije bila zadovoljna njihovom odlukom vezanom uz smještaj u domu. "Na kraju, kad je sve bilo gotovo i kad je završila školu, na zadnjem stručnom vijeću mi je prišla i rekla: *Prije ste mi bili odvratni, ali sada sam zahvalna na vašoj odluci jer bih pala razred da nisam bila pod nadzorom*. Ne dobivamo puno zahvala, ali evo, tako jedna mi puno znači, pogotovo od mlade osobe koja tek kreće u život."

"Teško je misliti da će nam se sad netko zahvaliti", napominje Mateja. "Kolegice koje tu rade dulje od nas njihovi klijenti nazovu tek nakon šest ili sedam godina i kažu hvala. Nije da tražimo zahvalu, ali to je jedino opipljivo što imamo, da osjetimo da smo uistinu nešto pomogli. A nekad smo čak i sretni ako nas više ne zovu, jer pretpostavljamo da im više ne trebamo i da su okej."

Empatija s kojom su ušli u posao sada je već postala gotovo profesionalna deformacija. Mladi iz CZSS-a Dubrava u slobodno su se vrijeme zajedno organizirali i kao kolege otišli volontirati u Petrinju nakon potresa. A dogodi im se da i van posla privuku nove, neslužbene korisnike, sasvim slučajno.

"Nedavno sam stao pomoći jednom tipu kojem se pokvario motor. Kroz razgovor je nekako izašlo na površinu da sam socijalni radnik", preporučava Dario. "On je stao s dva ključa u ruci i gledao u mene, ja u njega... Pitao sam se hoće li me sad zveknuti ili će reći: O, pa baš lijepo zanimanje. Na kraju se nagnuo i rekao: E super, baš imam jedan problem... I počeo se jadat zbog rođaka svoje djevojke."

Svi su se nasmijali, a Mateja je dodala: "Ovo samo potvrđuje da baš svatko može postati naš korisnik."

Za kraj, zaključuju u ozbiljnom, ali pozitivnom tonu: "Već nam je dosta te priče, uvijek istih problema... I sad smo se baš nekako s veseljem odazvali na intervju jer želimo da se prikaže i nešto pozitivno, nešto dobro. Zbog čega smo se na koncu i odlučili za ovaj posao."

*

Tekst je financiran sredstvima Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija Agencije za elektroničke medije za 2021. godinu.

Tagovi: [agencija za elektroničke medije](#), [mediji](#), [obiteljsko nasilje](#), [socijalne radnice](#), [socijalni rad](#), [socijalni radnici](#)

Tweetaj

Donirajte

Recommend Be the first of your friends to recommend this.

Vežani članci:

- 26.10.2021: [Tko će braniti nas? Socijalni radnici, tihi čuvari društva \(četvrti dio\)](#)
- 22.10.2021: [Tko će braniti nas? Socijalni radnici, tihi čuvari društva \(treći dio\)](#)
- 19.10.2021: [Tko će braniti nas? Socijalni radnici, tihi čuvari društva \(drugi dio\)](#)
- 16.05.2021: [Tko će braniti nas? Socijalni radnici, tihi čuvari društva \(prvi dio: mediji\)](#)
- 10.07.2019: ['Posao u centru za socijalnu skrb je kombinacija gašenja požara, borbe za preživljavanje, očaja, sagorijevanja i bespomoćnosti'](#)

Facebook komentari

0 Comments

Sort by **Oldest**

Add a comment...

Facebook Comments Plugin

Kontakt

Libela.org

Nova cesta 4, Zagreb
e-mail: info@libela.org

Donatori

Europska unija, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Grad Zagreb, Agencija za elektroničke medije i Ministarstvo kulture Vlade RH. Tekstovi na portalu ne izražavaju mišljenje navedenih donatora.

Zamolba za donacije

Podršku u obliku finansijskih sredstava možete uplatiti na naš račun: HR8824020061100071855 kod Erste & Steiermaerkische banke (primateljice: CESI, Nova cesta 4, 10 000 Zagreb, svrha: donacija za Libelu). Na vaš zahtjev, anonimnost vam je zajamčena.

Disclaimer

Tekstovi na portalu ne izražavaju mišljenje i stavove CESI, već isključivo mišljenje i stavove njihovih autora/autorica. Uredništvo zadržava pravo brisanja svih komentara koji promiču seksizam, netoleranciju, nasilje i šire mržnju. Komentari su vlasništvo njihovih autora/autorica te ne izražavaju mišljenje uredništva.

PRATITE NAS

TRAŽILICA:

Traži

Ovo djelo je dano na korištenje pod licencom Creative Commons Imenovanje 3.0 Hrvatska.

Ova publikacija pohranjena u Hrvatskom arhivu weba